

KRIZNA ŽARIŠČA

1 Nemško vprašanje

Zahodni zavezniki so želeli enotno Nemčijo. Sovjetska zveza pa razdeljeno, saj taka nebi mogla ogroziti njene varnosti. Teh nesoglasij ni bilo mogoče razrešiti z vojaško silo, mirovno pogodbo pa tudi ni bilo mogoče skleniti, saj so bila vsa pogajanja neuspešna. Zato so Nemško vprašanje reševali vsak po svoje pri čemer so oboji ves čas zatrjevali, da je njihov cilj združitev Nemčije.

Z nastankom dveh Nemcij nemško vprašanje še ni bilo rešeno. Zvezna republika Nemčija ni priznala Nemško demokratično republiko. Nezadovoljni prebivalci iz Nemške demokratične države so množične bežale v Zvezne republike Nemčije. Zaradi tega je Nemška demokratična država 13.8. 1961 postavili zid v Berlinu, ki je delil mesto na 2 dela.

2. Avstrijsko in Tržaško vprašanje

Avstrija je bila razdeljena na štiri okupacijske cone. Pogajanja o prihodnjem statusu Avstrije, ki jih je Sovjetska zveza sprva povezovala še z rešitvijo tržaškega vprašanja, so zato trajala skoraj deset let.

Maja 1955 so v dunajskem dvorcu podpisali Pogodbo o neodvisni in demokratični Avstriji. 26. oktobra 1955 so na Dunajskem parlamentu sprejeli zakon o Avstrijski trajni nevtralnosti. Avstrija je postala suverena in nevtralna država tudi zato, ker se je v 7. členu Avstrijska državna pogodba zavezala, da bo varovala Slovensko in Hrvaško narodno manjšino. Novembra 1955 je Jugoslavija sopolpisala Avstrijsko državno pogodbo, postala zaščitnica obeh manjšin in se je odpovedala ozemeljskih zahtevam do Avstrije.

Trst je postal krizno žarišče predvsem zaradi svoje strateške lege. Bil je najjužnejša točka železne zavese in osrčju Evrope najbližje pristanišče. Zavezniki so upali, da so z mirovno pogodbo z Italijo leta 1947 našli kompromis.

3. Bližnji vzhod

Po drugi svetovni vojni se je Židom izpolnil velik cilj: Ustanovitev lastne države v stari domovini Palestini. Leta 1947 je OZN predlagala ustanovitev dveh držav židovske in palestinske. Maja 1948 so Židje razglasili ustanovitev države Izrael. Palestinci pa se s tem niso strinjali. Palestinci so s pomočjo sosednjih držav Egipt, Sirija, Libanon, Irak in Jordanija. napadli Izrael, ampak so bitko izgubili. Židje so zasedli veliko ozemlja. V bojih z Židi je približno 900 tisoč Palestincev ostalo brez domov. S tem se je odprlo eno najpomembnejših vprašanj bližnjevzhodne krize. Do ustanovitve Palestinke države ni prišlo in milijonska množica Palestincev je bila prisiljena živeti v izgnanstvu v drugih arabskih državah. Židje so začeli graditi na zasedenih Palestinskih ozemljih nove židovske naselbine. Razmerje na tem območju se vse do danes niso uredile. Ker gre za strateško pomembno ozemlje (nafta, Sueški prekop), so se v Arabsko-Izraelske spopade ves čas vmešavali ZDA in Sovjetska zveza.

4. Daljni vzhod

Daljni vzhod je bil v preteklosti interesna sfera mnogih držav: Francije, Velike Britanije, Nizozemske, Rusije, ZDA in Japonske. Ko je leta 1949 na Kitajskem po dolgoletnih bojih zmagala komunistična rdeča armada Mao Četunga in se je moral Ameriški varovanec Čankajšek umakniti na otok Formozo, so postale ZDA še bolj občutljive za dogajanje na Daljnem Vzhodu. Kazalo je namreč, da bo ves Daljni Vzhod prišel v komunistične roke, saj so bila močna komunistična osvobodilna gibanja tudi na Indokitajskem polotoku in v Koreji. ZDA so se zato tudi z vojaško silo vmešavale v notranje zadeve držav na tem območju.

5. Korejska vojna

Od leta 1910 je bila Koreja japonska kolonija in Korejci so se vse od takrat bojevali zoper japonsko okupacijo. Po drugi svetovni vojni je severni del Koreje okupirala Sovjetska zveza, južnega pa ZDA, tako da je severni del prišel v roke komunistično usmerjenemu osvobodilnemu gibanju, ki ga je vodil Kim Il Sung, južni del pa je obvladoval proameriški politik Sing Man Rhee. Na 38. vzporedniku so se neprenehoma kresale iskre spopada. Ena takih spopadov je junija 1950 prerasla v vojno. V tej vojni je izgubilo življenje skoraj 3 milijone ljudi, dežela pa je še danes razdeljena na 38. vzporednik.